



جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

دستورالعمل آموزش قبل از شروع کار مباحث بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی

HSEE Toolbox Meeting Instruction

شماره: ۱۰۲۳

عنوان: دستورالعمل آموزش قبل از شروع کار مباحث بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی	شماره دستورالعمل: ۱۰۲۳
واحد مسئول: دفتر امور بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی	واحد همکار: سازمان های تابعه و وابسته
شماره تماس: ۸۱۷۷۴۰۶۷	تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۰۴/۲۲
حوزه کاربرد: سازمان های تابعه، وابسته و بخش صنعت، معدن و تجارت	تصویب کننده: شورای عالی HSEE
	پیوست: دارد
مدت اعتبار دستورالعمل: ۳ سال	تاریخ تجدید نظر:

دستورالعمل

مقدمه:

سالانه تعداد زیادی از کارگران بر اثر حوادث شغلی محیط های کاری، دچار آسیب یا جراحت شده و یا خساراتی جبران ناپذیر به تجهیزات و محیط زیست تحمیل می گردد. بدون شک بروز هر حادثه نمایانگر عدم کفایت اقدامات اتخاذ شده جهت کنترل ریسک سیستم می باشد. به منظور پیشگیری از بروز جراحات و حوادث شغلی محیط های کاری لازم است طبق یک برنامه مدیریتی و اجرایی، مخاطرات را شناسایی و به تبع آن سطوح ریسک تا حد قابل قبولی کاهش داده شود. یکی از راهکارهای کاهش حوادث، آموزش و ارتقاء سطح آگاهی شاغلین نسبت به مخاطرات بالقوه و بالفعل محل فعالیت آنها با رویکرد تغییر رفتار می باشد. دوره آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع کار (TBM) یک روش نوین، ساده و سریع جهت افزایش میزان آگاهی شاغلین نسبت به مخاطرات احتمالی محیط کار می باشد. اجرای بی قید و شرط این دستورالعمل پیشگیری از وقوع حوادث و عدم تحمیل هزینه های سنگین در فازهای اجرا و بهره برداری بخش صنعت، معدن و تجارت را بدنبال خواهد داشت. از این رو بر اساس بند ۱۰ برنامه جامع مدیریت HSEE وزارت، دستورالعمل آموزش قبل از شروع کار مباحث بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی وزارت به منظور ارتقاء سطح دانش و آگاهی شاغلین از مخاطرات موجود در محیط کار تهیه و تدوین شده است.

تعاریف و اصطلاحات:

وزارت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

دفتر امور HSEE: دفتر امور بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی وزارت

تذکر: سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب کرمان نیز در گروه سازمان‌های تابعه قرار می‌گیرد.

سازمان تابعه: کلیه سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها

سازمان وابسته: کلیه سازمان‌ها، شرکت‌ها، موسسات، صندوق‌ها و دستگاه‌های وابسته که به موجب قانون یا بر اساس اساسنامه مصوب زیر مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت محسوب می‌گردند.

بخش (ذینفعان وزارت) :

تمامی واحدهایی که در امور مرتبط با صنایع (اعم از کوچک، متوسط و بزرگ)، تولیدکنندگان، معدن‌کاران، اصناف، اتحادیه‌ها و واحدهای صنفی، تجار، واردکنندگان با مجوز وزارت صنعت، معدن و تجارت و در راستای وظایف وزارتخانه مذکور مشغول به فعالیت می‌باشند، که بخش‌های وزارت شامل: صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.

گروه کاری: دسته‌ای از کارگران و مسئولین بخش صنعت، معدن و تجارت می‌باشند که مسئولیت انجام عملیات مشخصی را بر عهده دارند.

جلسه آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع به کار: جلسه آموزشی است که قبل از شروع یک فعالیت برگزار می‌گردد و هدف آن آگاه نمودن کارگران / کارکنان از مخاطرات موجود در ایستگاههای مورد نظر می‌باشد.

هدف:

- افزایش سطح آگاهی شاغلین بخش صنعت، معدن و تجارت با برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه مدت نظام مند و دوره‌ای بصورت تئوری و عملی قبل از شروع کار

دامنه شمول:

سازمان‌های تابعه، وابسته و بخش صنعت، معدن و تجارت

شرح وظایف:

- دفتر امور HSEE وزارت نسبت به اجرای این دستورالعمل نظارت عالی خواهد داشت.
- بالاترین مقام سازمانهای تابعه و وابسته مسئولیت ابلاغ و نظارت بر اجرا در واحدهای تحت پوشش را بر عهده خواهد داشت.
- مسئولیت اجرای این دستورالعمل در بخش صنعت، معدن و تجارت به عهده بالاترین مقام واحد خواهد بود.
- کارشناسان HSEE سازمان‌های وابسته و تابعه موظفند بصورت فصلی وضعیت عملکرد آموزشی بخش صنعت، معدن و تجارت تحت پوشش را در خصوص اجرای این دستورالعمل مطابق فرم شماره ۳ به دفتر امور HSEE وزارت منعکس نمایند.
- دفتر امور HSEE وزارت موظف است بر اساس گزارشات واصله از سازمانهایی تابعه و وابسته (فرم شماره ۳) برنامه‌ها و

سازوکار اجرایی و فرآیند انجام کار:

جلسات آموزش کوتاه مدت قبل از شروع کار حوزه بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی به عنوان یک روش موثر آموزشی در سطح کارگران بکار گرفته می شود. که بر اساس مراحل زیر توسط دفاتر HSEE (کارشناسان ایمنی و بهداشت) اجرا می گردد:

- شناسایی و ارزیابی ریسک های موجود در هر ایستگاه کاری و برنامه ریزی به منظور اجرای آموزش
- برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع به کار و ارائه راهکارهای کنترلی و کاهش ریسک مواجهه با مخاطرات (مطابق فرم شماره ۱)

- تهیه گزارش فنی تخصصی و ارائه شاخص های عملکردی آموزش به مدیریت واحد بر عهده کارشناس HSEE می باشد.
- ارائه گزارش عملکرد آموزشی به سازمانهای تابعه یا وابسته (منطبق با برنامه جامع HSEE) بصورت فصلی مطابق فرم شماره ۲

اهم نکات در خصوص آموزش قبل از شروع کار:

- جلسات آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع کار حوزه HSEE می باید به عنوان یک الزام بر اساس سطح ریسک ایستگاه های کاری، سطح تجربه و سابقه کارگران در بخش صنعت، معدن و تجارت برنامه ریزی گردد.
- بهترین زمان برای برگزاری این جلسات، قبل از شروع شیفت های کاری می باشد که کلیه کارکنان در محل ایستگاه کاری خود مستقر شده اند.
- جلسات آموزشی کوتاه مدت در حوزه HSEE (بین ۱۵ الی ۲۰ دقیقه)، باید توسط کارشناسان HSEE در زمینه بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی برگزار شود.
- به منظور شناسایی بموقع خطرات (بالقوه و بالفعل) و برنامه ریزی نظام مند جهت برگزاری جلسات، می بایست کارشناسان HSEE ایستگاههای کاری را بصورت روزانه بر اساس چک لیست های از قبل طراحی شده، بازرسی نمایند.
- انتخاب موضوع قابل طرح در جلسات آموزشی بر اساس اولویت بندی سطح ریسک حوزه های چهار گانه HSEE ایستگاه های کاری و یا گروه های کاری می باشد.
- مطالب آموزشی ارائه شده در جلسات آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع کار می باید منطبق با آخرین قوانین، مقررات و دستورالعمل های HSEE در سطح ملی و بین المللی باشد.
- اقدامات اصلاحی و راهکارهای کنترلی که در جلسات با توجه به مخاطرات ارائه می گردد، لازم است با مثالهای عینی توسط کارشناسان HSEE به فراگیران توضیح داده شود.

- رویکرد مشارکتی در ارائه مطالب آموزشی در طی جلسات باعث افزایش انگیزه فراگیران می گردد، لذا لازم است کارشناسان HSEE پرسش و پاسخ را در دستور کار قرار داده و نظرات و پیشنهادات فراگیران را مورد آنالیز قرار داده و جهت طرح در جلسه بعدی لحاظ نمایند.

- مستندات مربوط به برگزاری جلسات آموزشی کوتاه مدت قبل از شروع کار می بایست در دفتر HSEE بخش صنعت معدن و تجارت نگهداری گردد.

- کارشناسان HSEE بخش صنعت معدن و تجارت می توانند حضور فعال شاغلین را در این جلسات به عنوان یک امتیاز در فرآیند های تشویقی آن واحد لحاظ نمایند.

اصلاح و بازنگری:

اصلاح و بازنگری این دستورالعمل بنا به تشخیص شورای عالی HSEE وزارت میسر خواهد بود.

تصویب کننده

محمد رضا نعمت زاده
وزیر صنعت، معدن و تجارت

رئیس شورای عالی HSEE

پیشنهاد دهنده

رسول یار احمدی
مدیر کل دفتر امور بهداشت، ایمنی

محیط زیست و انرژی

اصغر مصاحب

رئیس مرکز نوسازی و تحول اداری

اصغر مصاحب
۹۶۱۴۱۷

فرم شماره ۱: اجرای جلسات آموزشی کوتاه مدت HSEE قبل از شروع کار



وزارت صنعت، معدن و تجارت

دائرة امور بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی

		نام بهره بردار / مالک		نام معدن / صنعت
		تاریخ برگزاری		آموزش دهنده
		محل آموزش		نوع فعالیت
نیاز زمانی تعیین شده	مسئول اقدام	راهکارهای کنترلی پیشنهادی	پیامدهای مخاطرات	خطرات آموزش داده شده
		۱- ۲- ۳- ۴- ۵-	۱. ۲. ۳. ۴. ۵.	۱- ۲- ۳- ۴- ۵-
امضاء		نام و نام خانوادگی	امضاء	نام و نام خانوادگی

